

Fakta om

Afrikansk svinepest – dette bør du vite

Foto: Plum Island Animal Disease Center

Foto: PVD, Latvia

Afrikansk svinepest er en alvorlig smittsom virus sykdom hos svin, inkludert villsvin, med høy dødelighet. Sykdommen forekommer nå i mange land i Europa, men er hittil ikke påvist i Skandinavia. Spredningen skjer særlig med matavfall og villsvin. Afrikansk svinepest fører til mye lidelse hos dyrene, store kostnader til bekjempelse, og økonomiske tap i svinenæringen.

OM AFRIKANSK SVINEPEST

- Mange EU-land, særlig i den østlige delen av Europa, har eller har hatt utbrudd av sykdommen. Også i Asia er mange land rammet.
- Viruset er ekstremt motstandsdyktig. Kjøttprodukter og kadaver kan være smittefarlige i over ett år ved 4°C og i mange år hvis de er frosset.
- Smitte spres særlig ved kontakt mellom dyr, inkludert villsvin, og ved at svin får i seg matavfall med smitte. Smitten kan også følge med klær, sko, utstyr, dyretransporter og liknende etter utenlandsopphold.
- Det er viktig å oppdage smitte så raskt som mulig før den sprer seg. Passiv overvåking i form av varsler om syke eller selvdøde dyr som vi kan undersøke, er den mest effektive måten for å oppdage afrikansk svinepest så tidlig som mulig.
- Symptomer: se Faktaboks.

NÅR BØR DU FÅ MISTANKE OM AFRIKANSK SVINEPEST

- Symptomer i en svinebesetning:
  - Feber med nedsatt almenntilstand, opphørt matlyst og død hos flere griser uten annen klar årsak.
  - Feber med blødninger og misfarging i hud, blødninger i lymfeknuder, nyrer, milt, urinblære og sår i galleblæra.
  - Aborter
- Funn av syke eller selvdøde villsvin skal alltid gi mistanke. Mattilsynet utbetaler godtgjørelse til dem som melder fra om slike funn.

HVA GJØR DU DERSOM DU HAR MISTANKE OM AFRIKANSK SVINEPEST?

Varsle umiddelbart Mattilsynet på telefon 22 40 00 00 hele døgnet. Er du i tvil om det du observerer er en mistanke, ta allikevel kontakt.

Fakta om

Afrikansk svinepest – dette bør du vite

HVORDAN HINDRER VI AT VI FÅR AFRIKANSK SVINEPEST TIL NORGE?

Informasjon er viktig, både til publikum og mer målrettet informasjon til f.eks. veterinærer, bønder, jegere, trailersjåfører og andre.

- Fôring av husdyr med matavfall er forbudt. Ikke kast rester av matavfall i naturen. Det er også forbudt å fôre villsvin.
- Dersom du har vært i områder i utlandet med afrikansk svinepest, sørg for grundig vask og desinfeksjon av klær, sko og utstyr før du kommer i kontakt med norske svinehold eller går ut i naturen.
- En sterk reduksjon i antall og utbredelse av villsvin i Norge er et viktig forebyggende tiltak. Målet er færrest mulig villsvin på minst mulig område.

HVORDAN VIL MATTILSYNET BEKJEMPE ET UTBRUDD AV AFRIKANSK SVINEPEST I NORGE:

I svinehold:

- Nedslakting av alle svin i dyreholdet og vask og desinfeksjon av husdyrrom.
- Avsperring av området rundt gården,
- Oppretting av soner på minimum 3 og 10 km rundt gården hvor det blir restriksjoner på ferdsel, forflytning av dyr og produkter fra dyr.
- Sporing av dyr og produkter som kan ha smitte. Undersøkelse og eventuelt destruksjon av disse, avsperring av nye områder med mistanke.

På villsvin:

- Avsperring av et større område rundt utbruddet. Ferdselsforbud for alle, unntatt de som deltar i bekjempelsen.
- Innsamling av kadaver for destruksjon.
- Nedskyting av villsvinbestanden rundt det avsperrede området og evt. dyr som overlever i det avsperrede området.
- Restriksjoner på svinehold i et større område rundt utbruddet.

Les mer om afrikansk svinepest på mattilsynet.no under dyr og dyrehold → dyrehelse → dyresykdommer